

FRIS

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych

Sprawozdanie merytoryczne z działalności

za 2024 rok

Spis treści

1	Informacje ogólne	3
1.1	Dane adresowe	3
1.2	Data utworzenia	3
1.3	Data wpisu do KRS	3
1.4	Skład Zarządu	3
1.5	Cele działalności statutowej	4
2	Zasady, formy i zakres działalności	5
2.1	Realizacja celów statutowych	5
2.2	Zasady działalności	6
3	Działalność gospodarcza	6
4	Główne obszary działań	6
5	Informacje finansowe	13
6	Pozostałe informacje finansowe	14
7	Pozostałe informacje	15
8	Uzyskane Certyfikaty	16

1. Informacje ogólne

1.1 Dane adresowe:

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS”

ul. Rynek 4
44 – 180 Toszek
Gmina Toszek
Powiat Gliwicki
Województwo Śląskie

NIP: 5961704822

REGON: 080331430

KRS: 0000328758

**Biuro Projektów Społeczno – Gospodarczych
Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS”**

ul. Dworcowa 8 / 12
41 – 800 Zabrze
Gmina Zabrze
Województwo Śląskie

ECO RANCZO

Ekologiczne Gospodarstwo Rolne

ul. Tokary 16
46 – 320 Praszka
Gmina Praszka
Powiat Oleski
Województwo Opolskie

1.2 Data utworzenia:

5 marzec 2009 roku utworzenie fundacji mocą aktu notarialnego o numerze 1257/2009, sporządzonym przez panią notariusz Mirosławę Kowalik, w Kancelarii Notarialnej, w miejscowości Międzyrzecz, przy ul. Wesołej 18.

1.3 Data wpisu do KRS:

29 kwietnia 2009 roku w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze w **VIII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Stowarzyszeń** wpis do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

27 grudnia 2012 roku w Sądzie Rejonowym w Gliwicach w **X Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Stowarzyszeń** wpis do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej

1.4 Skład Zarządu:

W okresie od **01.01.2024 r** do **31.12.2024 r** Zarząd Fundacji działał w składzie:

Prezes Zarządu – Anna Saładajczyk

1.5 Cele działalności statutowej:

1. Działanie na rzecz społeczności romskiej, przełamywanie stereotypów oraz usprawnianie dialogu międzykulturowego pomiędzy Romami a społecznością polską;
2. popieranie oraz wzbudzanie inicjatyw mających na celu rozwój młodzieży;
3. działanie na rzecz współpracy środowisk młodzieżowych z organizacjami społecznymi, politycznymi, kulturalnymi i religijnymi;
4. promowanie akcji informacyjnych oraz integrujących społeczeństwo w ramach Unii Europejskiej;
5. wspomaganie rzeczowe i finansowe osób prawnych i fizycznych;
6. popieranie inicjatyw promujących ochronę oraz zagospodarowanie środowiska,
7. promowanie działalności informacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz turystycznej,
8. promowanie oraz wspieranie działalności dobroczynnej oraz charytatywnej,
9. wspieranie działań mających na celu pomoc mieszkańcom pochodzącym z terenów wiejskich oraz obywatelom o trudnej sytuacji materialnej,
10. dbanie o wysoki poziom rozwoju działalności gospodarczej oraz dobry poziom organizacji przedsiębiorczości;
11. szerzenie i wprowadzanie w życie nauki społecznej, zwłaszcza zasady równości względem prawa ze szczególnym uwzględnieniem praw osób niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i kobiet. Działanie na rzecz równego statusu kobiet i mężczyzn;
12. pomoc osobom bezrobotnym i/lub zagrożonym utratą pracy w tym młodzieży ze środowisk wiejskich i małomiasteczkowych. Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
13. prowadzenie działań oświatowych, wychowawczych, naukowych i edukacyjnych, troska o rozwój wiedzy ogólnej, specjalistycznej i kwalifikacji zawodowych;
14. organizowanie i troska o odpowiedni poziom życia towarzyskiego, rozrywki, o wartościowe wykorzystanie wolnego czasu, ubogacającego wypoczynku;
15. organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich i patologicznych;
16. promowanie i kreowanie młodzieży utalentowanej artystycznie, sportowo i naukowo;
17. organizowanie życia młodzieżowego w środowisku wiejskim, zwłaszcza poprzez upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i rekreacji, ze szczególnym uwzględnieniem działań poszerzających wiedzę i umiejętności na rzecz obronności państwa;
18. dbanie o rozwój życia demokratycznego oraz o poszanowanie godności człowieka i obrony praw człowieka oraz swobód obywatelskich wobec administracji i instytucji państwowych i prywatnych;
19. troska o rozwój porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym i dewiacjom;
20. prowadzenie działań mających na celu szeroko pojmowaną ochronę i promocję zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem problemów uzależnień i patologii społecznych oraz chorób cywilizacyjnych;
21. rozwijanie i wspieranie działalności charytatywnej, podejmowanie działań mających na celu promocję, rozwój i organizację wolontariatu;
22. zapoznawanie z dorobkiem kultury narodowej i regionalnej, budowanie i utrwalanie poczucia świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
23. troska o czystość i piękno otoczenia oraz poszanowanie środowiska naturalnego i zapobieganie dalszej jego degradacji;
24. działanie w oparciu o tradycję, poszanowanie wartości przodków i ogólnie przyjęte systemy wartości;
25. działanie na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechnianie i ochrona praw dziecka;
26. działanie na rzecz osób w wieku emerytalnym oraz upowszechnianie równych praw kobiet i mężczyzn.

2. Zasady, formy i zakres działalności

2.1 Realizacja celów statutowych:

1. organizowanie różnorodnych tematycznie szkoleń, kursów, warsztatów, seminariów, konferencji, debat, sympozjów, sesji naukowych, studiów podyplomowych, dyskusji, odczytów, targów i festynów dla szerokiego grona odbiorców,
2. organizowanie wymian międzynarodowych,
3. przygotowywanie ekspertyz i wydawanie opinii,
4. prowadzenie działalności dydaktyczno-naukowej,
5. prowadzenie działalności wydawniczej oraz publicystycznej,
6. gromadzenie środków finansowych poprzez zbiórki, kwesty, licytacje, imprezy charytatywne, a także gromadzenie funduszy rzeczowych oraz niematerialnych,
7. świadczenie pomocy finansowej bezpośredniej i pośredniej, rzeczowej, organizacyjnej, oświatowej, naukowej, kulturalnej, merytorycznej oraz pomocniczej w kwestii organizacji, a także wsparcia promowanych inicjatyw społecznych,
8. organizowanie imprez kulturalnych,
9. zakładanie oddziałów i instytucji mających na celu dogłębne zajmowanie się i rozwiązywanie problemów z konkretnej dziedziny a w szczególności wszelkiego rodzaju przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologii, oraz bezrobociu;
10. zakładanie i prowadzenie świetlic, żłobków, przedszkoli, wszystkich szczebli szkół i uczelni wyższych na zasadach przewidzianych prawem;
11. zakładanie i prowadzenie ośrodków zdrowia, domów porodowych, poradni zdrowia psychicznego i warsztatów psychoterapeutycznych, domów seniora i placówek opiekuńczo – pielęgnacyjnych;
12. tworzenie odpowiednich programów mających na celu koordynowanie i wdrażanie rozwiązań w codziennym życiu społecznym;
13. tworzenie młodzieżowych klubów zainteresowań: ekonomicznych, ekologicznych, artystycznych, społecznych sportowych itp.;
14. organizowanie imprez rozrywkowych, kulturalnych i sportowych;
15. przeprowadzanie projektów badawczych oraz badań opinii publicznych;
16. organizowanie zbiórek żywności i darów rzeczowych i rozdawanie ich wśród ubogich i bezdomnych mieszkańców regionu oraz pomoc ofiarom klęsk żywiołowych;
17. wydawanie i rozprowadzanie własnej gazety informującej o działalności Fundacji oraz informującej o kierunkach działania;
18. wprowadzenie innowacji pedagogicznych;
19. profesjonalne kształcenie nauczycieli, pedagogów, wolontariuszy i trenerów;
20. pozyskiwanie środków z funduszy samorządów terytorialnych oraz innych instytucji państwowych i prywatnych na dofinansowanie koloni, wyjazdów i innych form wypoczynku dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich i małomiasteczkowych;
21. organizowanie spotkań, zawodów i rozgrywek sportowych oraz imprez kulturalnych dla mieszkańców ze środowisk wiejskich i małomiasteczkowych;
22. organizowanie spotkań, kursów, szkoleń i innych form działań z osobami które utraciły pracę bądź osobami które poszukują pracy w celu uzyskania pomocy;
23. organizowanie szkoleń, wykładów, kursów i seminariów dla osób zagrożonych bezrobociem w wyniku restrukturyzacji przemysłu;
24. organizowanie szkoleń, wykładów, kursów i seminariów dla osób chcących podwyższyć swoje kwalifikacje zawodowe i poszerzyć wiedzę i umiejętności;
25. wspomaganie ośrodków, wyposażenie w odpowiednie urządzenia oraz kształcenie nauczycieli;
26. wydawanie skryptów, broszur edukacyjnych i szkoleniowych przy realizacji programów naukowych i edukacyjnych;
27. tworzenie ośrodków dla osób niepełnosprawnych oraz możliwość udostępnienia im potrzebnych środków.

2.2 Zasady działalności:

Dla osiągnięcia swoich celów Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” może wspierać działalność innych podmiotów prowadzących działalność zbieżną z celami fundacji.

Cały dochód Fundacji Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” przeznaczony jest wyłącznie na realizację celów statutowych.

3. Działalność gospodarcza

Na dzień **31.12.2024 roku** Fundacji Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” **nie prowadziła** działalności gospodarczej.

4. Główne obszary działalności:

W roku 2024 Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” realizowała następujące działania:

Z zakresu edukacji i rozwoju społeczno - obywatelskiego

W styczniu 2024 roku zorganizowano warsztaty noworoczne zorganizowanych we współpracy z Instytutem Edukacji i Rozwoju Społeczno – Gospodarczego OSTOJA z Praszki oraz Przedsiębiorstwem Społecznym FAMILOK z Rudy Kozielskiej dla 30 przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz grup społecznych w ramach projektu **Gildia Przedsiębiorstw Społecznych** realizowanego w ramach projektu **Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku – Ekonomia Solidarności Społecznej**.

Projekt skierowany jest do organizacji pozarządowych, instytucji państwowych i prywatnych, pracodawców oraz przedsiębiorstw, które w swoich aktach założycielskich oraz politykach rozwojowych zakładają działania z zakresu szeroko rozumianego statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Liderem Projektu jest **Przedsiębiorstwo Społeczne FAMILOK**

Na przełomie lutego i marca 2024 roku zorganizowano cykl 6 warsztatów we współpracy ze Stowarzyszenie Instytut Nowych Technologii z Łodzi w ramach projektu „**Społecznie Odpowiedzialne NGO**” dofinansowanego z **Rządowego Programu Inicjatyw Obywatelskich NOWE FIO na lata 2021 – 2030**

Adresatami warsztatów były 24 organizacje pozarządowe działające na terenie województwa Śląskiego.

W ramach warsztatów uczestnikom szkoleń zostały przedstawione zagadnienia z zakresu zrównoważonego rozwoju, praktyk organizacyjnych w NGO, historii powstania i rozwoju społecznej odpowiedzialności,ładu organizacyjnego i praw człowieka

Na przełomie kwietnia i maja 2024 roku zorganizowano cyklu 8 warsztatów we współpracy ze Stowarzyszenie Instytut Nowych Technologii z Łodzi w ramach projektu „**Społecznie Odpowiedzialne NGO**” dofinansowanego z **Rządowego Programu Inicjatyw Obywatelskich NOWE FIO na lata 2021 – 2030**.

Adresatami warsztatów były 24 organizacje pozarządowe działające na terenie województwa Śląskiego.

W ramach warsztatów uczestnikom szkoleń zostały przedstawione zagadnienia z zakresu zasad społecznej odpowiedzialności, CRS, Normy ISO 26000.

Na przełomie kwietnia i maja 2024 roku zorganizowano 4 warsztaty robocze we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Społeczności Romskiej AMARODROM – NASZA DROGA oraz Zabrzeńskim Stowarzyszeniem Romów w celu opracowania projektów do konkursu MSWiA adresowanych do społeczności romskiej Zabrze.

Efektom udziału w warsztatach było opracowanie i złożenie bezpośrednio do MSWiA projektu pt. **„Profesjonalizacja Stowarzyszenia na Rzecz Społeczności Romskiej AMARODROM NASZA DROGA szansą na integrację, lepszy rozwój i podtrzymanie tożsamości romskiej społeczności etnicznej”**.

W dniach 26 – 28 czerwiec 2024 przedstawiciele Fundacji FRIS wraz z przedstawicielami innych organizacji pozarządowych z Zabrze wzięliśmy udział w **IX Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych** w Warszawie.

W ramach warszawskiego forum NGO uczestniczyliśmy w sesjach warsztatowych, panelach dyskusyjnych oraz targach usług organizacji pozarządowych z całej Polski.

Ponadto nawiązane zostały kontakty z przedstawicielami Centralnej Rady Romów oraz przedstawicielami firmy WITKAC ze Słupska oraz Krajowego Instytutu Prawa Gospodarczego z Warszawy.

Na przełomie lipca i sierpnia 2024 roku przedstawiciele Fundacji FRIS brali udział w spotkaniach założycielskich tworzącej się społecznej inicjatywy aktywistów, organizacji pozarządowych i obywatelskich działających w Zabrzu i na rzecz społeczności Zabrze pod nazwą **Forum Organizacji Zabrzeńskich (FOZ)**.

W dniu 10 lipca 2024 roku jako jedna z 12 organizacji założycielskich Fundacja FRIS złożyła deklarację członkowską i oficjalnie przystąpiliśmy do zabrzeńskiego **FOZ**.

W dniu 07 września 2024 wraz z członkami Forum Organizacji Zabrzeńskich uczestniczyliśmy w **XII Festiwalu Organizacji Pozarządowych** w Katowicach z okazji 150 rocznicy urodzin Miasta Katowice.

W ramach festiwalu braliśmy czynny udział w organizacji i prowadzeniu stoiska informacyjno – promocyjnego zabrzeńskich organizacji pozarządowych.

W dniu 12 września 2024 trzech przedstawicieli Fundacji FRIS brało udział w warsztatach szkoleniowych z zakresu **Społecznie odpowiedzialne NGO** organizowanych przez Fundację WSPÓLNOTA WIELOPOKOLENIOWA w Katowicach.

W dniu 13 września 2024 Fundacja FRIS była współorganizatorem konferencji **Regionalne Forum Odpowiedzialności Organizacji Pozarządowych** zorganizowanej w MDK KOSZUTKA w Katowicach we współpracy ze Stowarzyszeniem Instytut Nowych Technologii w Łodzi oraz Fundację Wspólnota Wielopokoleniowa z Katowic.

Konferencja odbyła się pod patronatem Wicemarszałka Województwa Śląskiego Grzegorza Boskiego.

Przewodnia myśl i duch konferencji toczył się wokół szeroko rozumianej odpowiedzialność NGO w kontekście współpracy międzysektorowej przedstawicieli trzeciego sektora z partnerami z sektora samorządowego oraz lokalnego biznesu przyczyniających się do rozwoju społeczności i wspólnot na szczeblu lokalnym.

Adresatami realizowanego wydarzenia byli przedstawiciele organizacji pozarządowych, pracownicy różnego szczebla Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz lokalnego biznesu.

W konferencji z ramienia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego uczestniczyła **Anna Kwaśniewska** Dyrektor Departamentu Edukacji i Spraw Społecznych a z ramienia Urzędu Miasta Katowice uczestniczyła **Agnieszka Lis** Pełnomocnik Prezydenta Miasta Katowice ds. Organizacji Pozarządowych.

Konferencja **Regionalne Forum Odpowiedzialności Organizacji Pozarządowych** zorganizowana została w ramach realizacji w Województwie Śląskim przez Instytut Nowych Technologii w Łodzi projektu pt. „**Społecznie Odpowiedzialne NGO**” oraz współfinansowana ze środków publicznych w ramach udzielonej dotacji przez **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWE FIO na lata 2021 – 2030**.

W dniu 21 września 2024 we współpracy z Forum Organizacji Zabrzańskich w centrum Zabrze współorganizowaliśmy piknik integracyjny **Larmo w Śródmieściu** z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych reprezentujących mniejszości narodowe Zabrze – romska, ukraińska, niemiecka, żydowska, ormiańska.

Na przełomie września i października 2023 roku we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Społeczności Romskiej „AMARODROM NASZA DROGA” z Zabrze (woj. Śląskie) oraz Instytutem Edukacji i Rozwoju PROGRESS z Klucz (woj. Małopolskie) zrealizowano projekt edukacyjny „**Młodzieżowe Forum Obywatelskie**” adresowany dla 60 osobowej grupy młodzieży szkół ponadpodstawowych z terenu województwa śląskiego, opolskiego i małopolskiego.

W ramach projektu przeprowadzono 6 warsztatów z zakresu praw obywatelskich:

- systemy ochrony praw człowieka w świecie współczesnym;
- organy i procedury ochrony praw obywatelskich w prawie wewnętrznym ;
- rola organizacji pozarządowych w przestrzeganiu praw człowieka;
- prawa dziecka;
- prawo do prywatności oraz prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego;
- wolność myśli, sumienia i wyznania, wolność słowa, zgromadzeń i stowarzyszeń, prawa wyborcze;
- społeczna odpowiedzialność Biznesu.

Partnerem merytorycznym realizowanych zajęć warsztatowych byli wykładowcy i członkowie Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Lublińcu.

W dniu 20 listopada 2024 przedstawiciele Fundacji FRIS uczestniczyli w spotkaniu szkoleniowym zorganizowanym przez Pełnomocnika Wojewody Śląskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych dotyczącym naboru projektów w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Śląska 2021 – 2027 (Działanie 7.11) w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach

W dniach 25 – 27 listopada 2024 przedstawiciele Fundacji FRIS uczestniczyli w **II Forum Asystentów Edukacji Romskiej** zorganizowanym przez Integrycyjne Stowarzyszenie SAWORE w Krakowie połączonych z warsztatami w ramach **Rządowego Programu doskonalenia Asystentów Edukacji Romskiej (AER) i nauczycieli wspomagających edukację uczniów romskich.**

Celem II Forum ARE było omówienie sytuacji edukacyjnej uczniów romskich, warunków pracy oraz roli i zadań Asystentów Edukacji Romskiej w systemie edukacji, jak również zapewnienie wsparcia merytorycznego i podniesienie kwalifikacji dla asystentów i nauczycieli wspomagających.

W dniach 29 – 30 listopada 2024 przedstawiciele Fundacji FRIS uczestniczyli w Zlocie Obrońców Praw Człowieka zorganizowanym przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych, Inicjatywa „Nasz Rzecznik”, Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Fundusz Obywatelski im. Ludwiki i Henryka Wujców oraz Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

Zlot był okazją do uświetnienia obchodów **20 rocznicy** uchwalania Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz podsumowaniem 4 edycji Międzynarodowego Festiwalu Filmów Dokumentalnych o Prawach Człowieka WATCH DOCS w Kinie MURANO w Warszawie.

W dniu 2 grudnia 2024 przedstawiciele Fundacji FRIS uczestniczyli w spotkaniu roboczym w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach z zakresu wymogów formalnych przy składaniu wniosków o dofinansowanie w na rok 2025 adresowanego dla członków społeczności romskiej Zabrze ze środków pochodzących z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 – 2027 na Działanie 07.11 – Wsparcie społeczności mniejszościowych, w tym społeczności romskiej.

W dniu 6 grudnia 2024 roku we współpracy ze Stowarzyszeniem na Recz społeczności romskiej AMARODROM – NASZA DROGA oraz Zabrzeńskim Stowarzyszeniem Romów zorganizowano **Spotkanie z Mikołajem** dla dzieci i młodzieży należącej do mniejszości narodowych – romska, śląska, ukraińska, niemiecka – połączonych z wręczeniem drobnych paczek pełnych słodyczy.

We współpracy ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Samorządowych w Radzionkowie (woj. Śląskie) w miesiącu grudniu 2024 roku zorganizowano **Przeгляд Filmowy o Prawach Człowieka.**

W ramach dwudniowego przeglądu odbyły się 4 seanse filmowe połączone z prelekcją nawiązującą do tematu filmów oraz kontekstu ochrony praw człowieka i obywatela.

Prelekcje były prowadzone przez akredytowanych wykładowców Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

W seansach i wykładach edukacyjnych podczas 4 emisji filmów wzięło udział ponad 230 osób.

Z zakresu podtrzymywania tradycji kultury romskiej:

W okresie od czerwca do grudnia 2024 roku Fundacja FRIS w ramach przyznanej dotacji celowej z zakresu działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego, zorganizowała cykl warsztatów taneczno-muzycznych dla dzieci ze społeczności romskiej w ramach projektu pt. **Zajęcia taneczno – muzyczne szansą rozwoju i podtrzymania tradycji kulturowej dzieci i młodzieży z romskiej mniejszości etnicznej Zabrze.**

Zadani było współfinansowane z dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach rządowego **Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 – 2030.**

W ramach zrealizowanego zadania publicznego zatrudniono 1 osobę jako przedstawiciela społeczności romskiej na stanowisko Asystenta Romskiego, a dla grupy 20 dzieci należących do społeczności romskiej Zabrze przeprowadzono 174 godziny zajęć z muzyki, rytmiki, choreografii i tańca.

Z zakresu poradnictwa prawno-ekonomicznego:

W okresie od kwietnia do listopada w Biurze Projektów Fundacji FRIS w Zabrzu prowadzono udzielanie porad prawnych i finansowych w ilości 80 godzin miesięcznie dla członków **Stowarzyszenia na Rzecz Społeczności Romskiej AMARODROM – NASZA DROGA** oraz podopiecznych **Fundacji ENKLAWA** pochodzenia ukraińskiego.

Porady były prowadzone przez adwokata oraz doradcę finansowego.

W ramach prowadzonego poradnictwa opracowano wnioski do dyrektorów 2 zakładów karnych w sprawie możliwości odbywania kary dla członków społeczności romskiej w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz 3 wnioski do samorządów miast i gmin w kwestii remontu klatek schodowych w budynkach wielorodzinnych zamieszkałych przez społeczność romską, zapewnienia mieszkań socjalnych dla osób które ucierpiały w wyniku zdarzeń czy katastrof budowlanych.

Z zakresu badań społeczno - rozwojowych:

Na przełomie września i października 2024 roku we współpracy z Instytutem Edukacji i Rozwoju Społeczno - Gospodarczego „OSTOJA” z Praszki (woj. Opolskie), Stowarzyszeniem na rzecz społeczności Romskiej AMARODROM – NASZA DROGA (woj. Śląskie), FAMILOK Spółdzielnia Socjalna z Rudy Kozielskiej (woj. Śląskie), Fundacją Wspólnota Wielopokoleniowa z Katowic (woj. Śląski) oraz Instytutem Edukacji i Rozwoju PROGRESS z Klucz (woj. Małopolskie) zorganizowano w Biurze Projektów Społeczno – Gospodarczych w Zabrzu w cyklu 2 badań wśród członków organizacji pozarządowych działających na rzecz romskiej

mniejszości etnicznej z zakresu „**Rozwoju potencjału podmiotów etnonimii społecznej w kontekście projektów na rzecz romskiej mniejszości etnicznej**” oraz absorpcji środków pomocowych z przeznaczeniem na realizację projektów społeczno – rozwojowych dla Romów.

W badaniu zwięźdo udział 120 przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu województwa śląskiego, opolskiego i małopolskiego.

W wyniku zgromadzonych danych opracowano założenia programowe charakteryzujące potrzeby przedstawicieli romskiej mniejszości etnicznej z podziałem na grupy wiekowe oraz płeć.

Z zakresu edukacji ekologicznej i profilaktyki:

Przez całe 12 miesięcy 2024 roku w ramach wieloletniego projektu **edukacyjno – profilaktyczno – integracyjnego** (EPI) zorganizowano zajęcia ekologiczne na prowadzonym od 2016 roku ekologicznym gospodarstwie rolnym pod nazwą **ECO RANCZO**, gdzie hodowane są zwierzęta gospodarcze – krowy, kozy, konie i drób oraz prowadzona jest uprawa na powierzchni ponad 5 ha areału.

W chwili obecnej na gospodarstwie pracuje czterech wolontariuszy. Osoby te mają za sobą pobyt w zakładach karnych.

Praca fizyczna w gospodarstwie jest sposobem aktywizacji zawodowej skazanych umożliwiającym im powrót do społeczeństwa i właściwe funkcjonowanie w jego strukturach.

Kontakt z przyrodą i ze zwierzętami gospodarskimi, pomaga osobom mającym problemy z prawem i z własnymi emocjami.

Jest również elementem czynnej terapii poprzez pracę oraz cykliczne wykonywanie określonych obowiązków w gospodarstwie. Przygotowuje skazanych i pomaga im w wyrabianiu samodyscypliny oraz wspiera te osoby w systematycznej pracy nad sobą, jak również tworzy podstawy resocjalizacji obywateli naszego społeczeństwa.

Ponadto osoby te brały czynny udział w przygotowaniu pod względem logistycznym i technicznym warsztatów oraz miejsc noclegowych dla uczestników szkoleń.

W kwietniu 2024 roku we współpracy z **Stowarzyszeniem Inicjatyw Samorządowych** z Radzionkowa przeprowadzono trzydniowe warsztaty „**Kuchnia Pięciu Przemian**” w których uczestniczyło 20 kobiet z terenu województw: śląskiego, małopolskiego i opolskiego.

W ramach zajęć warsztatowych uczestniczki projektu zapoznały się z filozofią zdrowia stosowaną przy przygotowywaniu tradycyjnych staropolskich potraw – kwaśne, surowe, zimne oraz filozofią smaku przy doborze poszczególnych przypraw – gorzkie, słodkie, ostre.

W październiku 2024 roku we współpracy z **MAT-MAJ-MAR sp. z o. o.** w Pabianicach zorganizowano 3 dniowe warsztaty „**Świece Ręcznie Robione**” z udziałem 16 uczestników. Podczas warsztatów uczestnicy zapoznali się ze starymi ludowymi sposobami przygotowania i wyrobu świec z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych.

Nieodzownym elementem gospodarstwa rolnego są **prowadzone proekologiczne spotkania edukacyjno – informacyjno -integracyjne** w formie pikników, ogniska, pogadarek, konkursów dla rodzin z dziećmi, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów.

W trakcie spotkań na łonie natury dzieci wraz z rodzicami lub dziadkami mają okazję zobaczyć zwierzęta gospodarskie na żywo, znaleźć odpowiedź na nurtujące je pytania: skąd się bierze mleko ? a gdzie kura składa jajka ? Przez zabawę i doświadczenie wiosną mogą zakładać własne mini rabatki siewając nasiona lub sadząc na nich rośliny.

Latem dzieci mogą skosztować ekologicznej marchewki, rzodkiewki czy pomidora, zbierać i suszyć trawy, kwiaty oraz zioła z których wykonują własny zielnik. Jesienią zbierają kolorowe liście i robią z nich kompozycje kwiatowe. Takie wspólne wielozmysłowe poznawanie świata pobudza do kreatywnego działania oraz uczy szacunku do przyrody.

Dla osób dorosłych są to spacery po ekologicznym gospodarstwie, szkolenia w formie wykładów i pogadarek na temat zdrowego stylu życia, pokazów kulinarnych, uprawy roślin, informacji o naturalnych środkach ochronnych, naturalnych nawozach, recyklingu czy wymiany doświadczeń.

W celu podnoszenia jakości świadczonych przez Fundację usług na terenie gospodarstwa organizowane są wewnętrzne szkolenia proekologiczne dla kadry i wolontariuszy organizacji.

Z zakresu nowych technologii i rozwoju lokalnego:

W miesiącu sierpniu 2023 roku we współpracy z Instytutem Edukacji i Rozwoju „PROGRESS” z Klucz (woj. Małopolskie) zorganizowano 4 warsztaty „**Międzypokoleniowa Wymiana Doświadczeń**” w których uczestniczyło 30 dziadków i babć oraz 30 wnuków i wnuczek.

W ramach zajęć warsztatowych młode pokolenie mieszkańców Śląska, Opolszczyzny i Małopolski pod nadzorem trenera prowadzącego uczyło swoich dziadków i babcie obsługi komputera, tabletu oraz smartfona. Ponadto z wykorzystaniem zdobyczy nowych technologii i programów młodzież uczyła seniorów obróbki zdjęć cyfrowych i przesyłania ich do swoich pociech za pomocą poczty elektronicznej e-mail.

Z kolei przedstawiciele starszego pokolenia uczyli swoje młode pociechy szydełkowania, cerowania, szycia oraz rzeźbienia w drewnie, mydle czy węgla.

Na zakończenie projektu jako forma integracji międzypokoleniowej, przedstawiciele oby pokoleń mieli zaaplikowane nocne obserwowanie gwiazd, gwiazdozbiorów i księżyca z wykorzystaniem profesjonalnego teleskopu oraz zapisywanie swoich nocnych spostrzeżeń w formie rysunków i szkiców astrologicznych.

Z zakresu badań społeczno - rozwojowych:

W okresie od czerwca do grudnia 2023 roku we współpracy z Instytutem Edukacji i Rozwoju Społeczno - Gospodarczego „OSTOJA” z Praszki (woj. Opolskie), Stowarzyszeniem na Rzecz Społeczności Romskiej „AMARODROM NASZA DROGA” z Zabrze (woj. Śląskie), Stowarzyszeniem „ANGEL” z Bytomia (woj. Śląskie), FAMILOK Spółdzielnia Socjalna z Rudy Kozielskiej (woj. Śląskie) zorganizowano cykl 3 badań wśród członków organizacji pozarządowych działających dla potrzeb romskiej mniejszości etnicznej z zakresu „Rozwoju potencjału organizacyjnego podmiotów ekonomii społecznej pod kontem potrzeb projektowych dla romskiej mniejszości etnicznej” oraz absorpcji środków pomocowych z przeznaczeniem na realizację projektów społeczno – rozwojowych dla Romów.

W badaniu zwięźdo udział 300 przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu województwa śląskiego i opolskiego. W wyniku zgromadzonych danych opracowano założenia programowe charakteryzujące potrzeby przedstawicieli romskiej mniejszości etnicznej z podziałem na grupy wiekowe oraz w rozbięciu na kobiety i mężczyzn.

5. Informacje finansowe

Informacja o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł

L.p.	Przychody	Kwota PLN
1	Działalność statutowa nieodpłatna pożytku publicznego	61 750,00
1.1	Darowizny od osób fizycznych	21 550,00
1.2	Dotacja z budżetu państwa – MSWiA	40 200,00
2	Działalność statutowa odpłatna pożytku publicznego	62 224,00
2.1	Przychody z tytułu organizacji zadań edukacyjnych	52 724,00
2.2	Przychody z tytułu organizacji zadań badawczo - rozwojowa	9 500,00
3	Pozostałe przychody określone statutem	0,30
3.1	Kapitał odsetkowy od prowadzonego ROR	0,30
	R A Z E M (1+2+3)	123 974,30

Informacja o poniesionych kosztach

L.p.	Koszty	Kwota PLN
1	Działalność statutowa nieodpłatna pożytku publicznego	50 300,00
2	Działalność statutowa odpłatna pożytku publicznego	62 225,94
3	Koszty ogólnego zarządu	580,72
4	Działalność gospodarcza	0,00
5	Pozostałe koszty	150,37
	R A Z E M (1+2+3+4)	113 257,03

Informacja o powstałym wyniku finansowym

Rok obrotowy 2024 zamknął się **dodatnim wynikiem** na działalności statutowej w wysokości **10 717,27 PLN** (słownie: **dziesięć tysięcy siedemset siedemnaście PLN 27/100**)

6. Pozostałe informacje finansowe

Liczba osób zatrudnionych:

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” nie zatrudnia osób na umowę o pracę. Działalność prowadzona jest przez zaangażowanych wolontariuszy.

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” w roku 2024 zatrudniała **1 osobę** na umowę cywilnoprawną w związku z realizacją zadania publicznego.

Łączna kwota wypłaconych wynagrodzeń:

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” w roku 2024 wypłaciła na wynagrodzenia łączną kwotę w wysokości **13 580,00 PLN** (słowni: **trzyście tysięcy pięćset osiemdziesiąt PLN**)

Wysokość rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłacanego łącznie członkom zarządu i innych organów statutowych:

Członkowie Zarządu Fundacji Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” oraz członkowie innych organów statutowych **nie pobierają miesięcznego wynagrodzenia** za działalność na rzecz Fundacji Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS”.

Wydatkach na wynagrodzenia z umów cywilnoprawnych:

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” w roku 2024 z tytułu zawartej umowy cywilnoprawnej wypłaciła wynagrodzenie na łączną kwotę w wysokości **13 580,00 PLN** (słowni: **trzyście tysięcy pięćset osiemdziesiąt PLN**)

Udzielonych pożyczkach pieniężnych:

Nie dotyczy

Kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku:

Saldo środków na dzień 31.12.2024 roku na rachunku bankowym w Banku Spółdzielczym w Zawadzkiem Oddział Radłów wyniosło **2 648,28 PLN**

Wartościach nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek:

Nie dotyczy

Nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie:

Nie dotyczy

Nabytych pozostałych środków trwałych:

Nie dotyczy

Wartości aktywów i zobowiązań ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzonych dla celów statystycznych:

Nie dotyczy.

Dane o działalności zleconej przez podmioty państwowe i samorządowe.

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” na podstawie Umowy Nr **3-66/WMNiE/2024** zawartej w dniu **16.10.2024 roku** ze Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji otrzymała dotację w kwocie **40 200,00 PLN** na wsparcie realizacji zadania publicznego z budżetu państwa pod nazwą „**Zajcia teneczno-muzyczne szansą rozwoju i podtrzymania tradycji kulturowej dzieci i młodzieży z romskiej mniejszości etnicznej Zabrze**” w ramach „Rządowego programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 – 2030”.

Informacja o rozliczeniach z tytułu ciążących zobowiązaniach podatkowych, a także informacja w sprawie składanych deklaracji podatkowych:

Na Fundacji Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” nie ciążą żadne zobowiązania podatkowe.

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych „FRIS” z racji, że nie prowadzi działalności gospodarczej i nie jest płatnikiem podatku od towarów i usług VAT, składa tylko w ustawowym terminie za dany rok obrachunkowy stosowną deklarację **CIT-8** oraz **CIT-8/O**.

Zysk wypracowany w danym roku obrachunkowym przeznaczany jest na działalność statutową.

7. Pozostałe informacje

Informacja czy fundacja jest instytucją zobowiązaną w rozumieniu ustawy w dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu:

Nie dotyczy

Informacja o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EURO, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzona jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty tych operacji:

Nie dotyczy

Informacja czy w okresie sprawozdawczym była przeprowadzona kontrola, jeśli była – jej wyniki:

Nie dotyczy

8. Uzyskane certyfikaty

W wyniku przeprowadzonego audytu wewnętrznego przez **Instytut Nowych Technologii** w Łodzi oraz wdrożeniu zasad, zarządzeń i polityk Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych FRIS w dniu **13 września 2024 roku** podczas konferencji **Regionalne Forum Odpowiedzialności NGO** uzyskała

Certyfikat Normy PN-EN ISO 26000:2021-04

W wyniku przeprowadzonych przez **Krajowy Instytut Prawa Gospodarczego** w Warszawie pozytywnych weryfikacji w 73 bazach i źródłach informacji gospodarczych Fundacja Rozwoju Inicjatyw Społecznych FRIS w dniu **13 września 2024 roku** podczas konferencji **Regionalne Forum Odpowiedzialności NGO** uzyskała

Certyfikat ZAUFANY KONTRACHENT

Toszek dnia 15.03.2025 r.

ZARZĄD